

Pensioenkrant

Inhoud

Pensioenzaken	2
Verkort jaarverslag	
■ Kerncijfers	4
■ Beleggingen	4
Pensioenzaken (vervolg)	6
Verslag Visitatiecommissie	7
Verslag Verantwoordingsorgaan	7
Reactie van het bestuur	7
Personalía	8

Van de bestuurstafel

Financiële positie

Pensioenfondsen zagen hun dekkingsgraden in 2017 weer stijgen. Zo steeg bij SPG de beleidsdekkingsgraad van 100,3% naar 106,5%. Een hogere beleidsdekkingsgraad is o.a. belangrijk voor het in de toekomst weer kunnen verlenen van indexatie, zowel voor de actieve deelnemers als voor

de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Al een aantal jaren wordt er niet geïndexeerd. Dit mag ook niet wanneer een pensioenfonds in een situatie van herstel zit en buffers moet opbouwen. Pas bij een beleidsdekkingsgraad boven 110% mag een pensioenfonds weer (gedeeltelijk) indexeren.

Verkort jaarverslag

In deze krant vind je een samenvatting van de belangrijkste cijfers en feiten uit het jaarverslag 2017 van Stichting Pensioenfonds Grontmij (hierna SPG). Je kunt het volledige jaarverslag downloaden van onze website www.pensioenfonds.grontmij.nl

Adres

Stichting Pensioenfonds Grontmij

De Holle Bilt 22
3732 HM De Bilt
Postbus 203
3730 AE De Bilt

T 088 811 5851

E pensioenfonds@sweco.nl

I www.pensioenfonds.grontmij.nl

v.l.n.r. Paul van Aalst, Miriam van Dullemen, Wim Groenevelt, Karst Jan van Esch (voor), Dik Doornbosch (achter), Hans Betzema, Marius Schoppink en Martin van der Spek.

De economische vooruitzichten voor 2018 zijn gunstig, hoewel het herstel van de dekkingsgraad aan het einde van het eerste kwartaal weer wat is vertraagd.

De grootste fondsen in Nederland verwachten dat de pensioenen de komende vijf jaar niet of nauwelijks zullen meegroeien met de inflatie en waarschuwen zelfs dat er nog altijd een kans op korting is. SPG zit op dit moment niet in die gevarenzone. Vanwege het relatief voorzichtige beleggingsbeleid zijn de schommelingen in de dekkingsgraad bij SPG ook wat minder groot. Dit betekent echter wel dat het indexatiemoment waarschijnlijk weer wat verder weg ligt.

Vertrek voorzitter Eep Visser

Aan de bestuurstafel hebben zich recent een

Lees verder op pagina 2

aantal wijzigingen voorgedaan.

Op 1 november 2017 heeft de heer ing. E.R. (Eep) Visser afscheid genomen van het fonds, als bestuursvoorzitter en als voorzitter van de Beleggingsadviescommissie. Eep was op dat moment al geruime tijd pensioengerechtigd en gaf aan niet meer beschikbaar te zijn voor een nieuwe periode van vier jaar. Begrijpelijk omdat het voorzitterschap van een pensioenfonds een intensieve rol is.

Eep Visser

Nieuwe voorzitter stelt zich voor

Met het afscheid van Eep in het vooruitzicht heb ik mij kandidaat gesteld als voorzitter van het fonds. Ik heb inmiddels vijf jaar ervaring als bestuurslid van SPG namens de deelnemers en als voorzitter van de Governancecommissie. Het afgelopen jaar heb ik mij intensief voorbereid op het voorzitterschap en heb ik - na het vertrek van Eep - als plaatsvervangend voorzitter de rol van voorzitter waargenomen. In april van dit jaar heb ik - na toetsing door De Nederlandsche Bank - de voorzittershamer officieel overgenomen. Als nieuwe voorzitter streef ik ernaar dat SPG een solide, duurzaam en toegankelijk pensioenfonds blijft, dat zijn financiële verplichtingen nu en in de toekomst kan waarmaken door in te spelen op ontwikkelingen als vergrijzing, krimp, nieuwe wet- en regelgeving en sterk bewegende (financiële) markten. Ik maak graag tijd voor deze mooie opdracht. Het gaat immers om het pensioen van al onze collega's, jong en oud. Ik heb er veel zin in!

Eerder in 2017 hebben wij de heer ir. K.J. (Karst Jan) van Esch en de heer mr. H. (Dik) Doornbosch benoemd tot lid van het bestuur namens de deelnemers resp. de onderneming. Na verkiezingen in mei 2017 is mevrouw ir. M.J. (Miriam) van Dulleman gekozen tot lid van het bestuur namens de deelnemers. Miriam bereidt zich momenteel voor op haar toetsing door DNB. In de loop van 2018 verwachten wij haar te kunnen benoemen. Voormalig beleggingsadviseur van het fonds, de heer dr. P.C. (Paul) van Aalst, is door de onderneming voorgedragen als extern bestuurslid. In december 2017 is hij benoemd tot lid van het bestuur en tot voorzitter in de Beleggingsadviescommissie. Namens het bestuur dank ik Eep Visser voor zijn jarenlange inzet voor het fonds en wens ik de nieuwe bestuursleden veel succes in hun nieuwe functie.

drs. M.A.H. (Marius) Schoppink, voorzitter

Vereenvoudiging pensioenregeling 2019

Op 9 april 2018 zijn partijen in het Arbeidsvoorwaardenoverleg (AVO) het eens geworden over een nieuwe pensioenregeling in 2019, waarin o.a. twee belangrijke wijzigingen worden doorgevoerd.

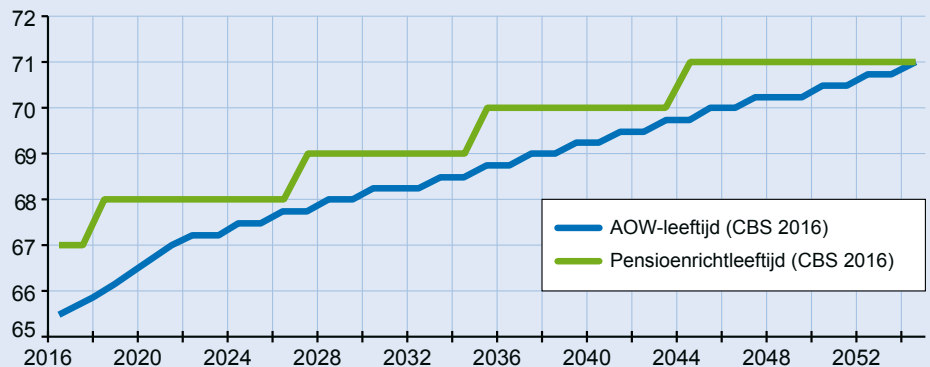
I. Basis- en Excedentregeling samengevoegd

De Basisregeling en de Excedentregeling worden samengevoegd tot één pensioenregeling voor zowel de pensioenopbouw als de pensioenpremie. Dit geeft meer duidelijkheid en leidt tot vereenvoudiging in communicatie en administratie.

Het fonds kent nu nog twee pensioenregelingen:

- een Basisregeling tot het maximum van salarisschaal 13 (€ 69.660 in 2018) en
- een Excedentregeling voor het salarisdeel daarboven, met een maximum van € 105.075 in 2018.

Het opbouwpercentage in de Excedentregeling (1,21% in 2018) bleef de laatste jaren achter bij het opbouwpercentage in de Basisregeling (1,4% in 2018). Deze worden in de nieuwe regeling gelijk getrokken naar het opbouwpercentage in de Basisregeling. Ook de premie wordt gelijk getrokken. Dit leidt tot een beperkte premiestijging, die geheel door de werkgever gefinancierd gaat worden. De werknemers ondervinden hier geen enkel nadeel van doordat de premieverdeling tussen werkgever en werknemers wordt aangepast van 85%:15% naar 85,1%:14,9% vanaf 2019.

II. Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar

Verder is afgesproken dat de pensioenrichtleeftijd van 67 jaar naar 68 jaar gaat. Eerder hebben we de pensioenrichtleeftijd al verhoogd van 65 jaar naar 66 jaar en vervolgens naar 67 jaar. Dit zorgt ervoor dat we in de pas blijven lopen met de AOW-leeftijd, die nu al voorbij de 67-jarige leeftijd ligt voor mensen die na 1 januari 1955 geboren zijn. We kunnen dan dus langer pensioen opbouwen dan tot 67 jaar, nl. tot de AOW-leeftijd. Alle opgebouwde pensioenen zullen worden omgezet naar pensioenleeftijd 68. De opgebouwde pensioenen worden hierbij actuairueel neutraal omgerekend (verhoogd) naar de nieuwe pensioenleeftijd. De deelnemer kan in de toekomst - naar eigen keuze - zijn pensioen weer vervroegen (verlagen). Het maximale opbouwpercentage gaat weer omhoog van 1,738% in 2018 naar 1,875% in 2019.

Vanwege de lage rente is de opbouw veel lager dan 1,738%. Maar in de nieuwe regeling kan de opbouw weer toenemen tot 1,875% als de rente dit weer toelaat. Door de overgang naar 68 jaar gaat ook de risicodkking voor het partnerpensioen verder omhoog.

Kan ik al eerder met pensioen?

Een misverstand is dat veel mensen denken dat hun pensioen nu pas op 68 jaar ingaat en dat ze dus langer moeten doorwerken. Dat is niet zo. De nieuwe leeftijd van 68 jaar is een richtleeftijd.

Je dienstverband bij Sweco stopt op de AOW-leeftijd. Dan stopt ook de opbouw van je pensioen. Je kunt je pensioen op dat moment in laten gaan. Wil je nog eerder met pensioen, dan kun je daar ook voor kiezen. Laat het ons weten!

Geen indexatie (toeslagverlening)

Per 1 januari 2018 is er opnieuw geen indexatie toegekend. Het bestuur streeft ernaar je pensioen te verhogen met de prijsontwikkeling. De prijsontwikkeling in het afgelopen jaar bedroeg 1,47%. Het verlenen van toeslagen is afhankelijk van de middelen van het fonds. Door de lage rente heeft het fonds echter nog steeds een te lage beleidsdekkingsgraad. Het vermogen is nog te laag om de opgebouwde pensioenen te mogen verhogen.

Verwachting voor de komende jaren

De verwachting is dat er ook de komende jaren geen indexatie kan worden verleend. Pas bij een beleidsdekkingsgraad van 110% kan dat weer gedeeltelijk. Daarentegen verwachten wij de komende jaren ook geen kortingen.

Lagere pensioenopbouw

SPG heeft een Collective Defined Contribution (CDC)-regeling. Dit betekent dat er een vaste premie wordt betaald voor de opbouw van ouderdomspensioen en spaarPartnerpensioen. Bij een lage rente kan er minder pensioen opgebouwd worden voor deze vaste premie. In 2018 bedraagt het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen;

- in de Basisregeling: 1,4 % (2017: 1,22%) ambitie (1,738%)
- in de Excedentregeling: 1,21% (2017: 1,07%) ambitie (1,738%)

Daarnaast wordt een spaarPartnerpensioen opgebouwd. Deze opbouw bedraagt 70% van het op te bouwen ouderdomspensioen. De premie voor het vrijwillig te verzekeren risicoPartnerpensioen is verlaagd. Deze premie bedraagt in 2018: 3,0% (2017: 3,4%).

De toekomst van het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Grontmij heeft met het beheer van de pensioenen van oud-Grontmij en (oud-)Sweco medewerkers een belangrijke en verantwoordelijke taak. Als pensioenfondsbestuur vragen wij ons bij alles wat wij doen af: Kan het beter, kan het goedkoper, kan het efficiënter?

Op basis van de gesprekken die wij voeren met deelnemers en de terugkoppeling die wij krijgen van het Verantwoordingsorgaan en Visitatiecommissie durven wij wel te stellen dat wij het goed doen als uitvoerder van uw pensioenen. Dit ontslaat ons echter niet van de verantwoordelijkheid om altijd te kijken of het beter kan en om na te gaan of onze situatie ook houdbaar is voor de toekomst.

De realiteit is dat het besturen van een eigen ondernemingspensioenfonds steeds meer tijd en geld kost. Enerzijds stelt de toezichthouder steeds hogere eisen en anderzijds is het vinden van pensioenfondsbestuurders steeds lastiger. Een en ander heeft ertoe geleid dat het pensioenfonds een werkgroep is gestart met daarin een afvaardiging van bestuursleden en medewerkers van ons pensioenbureau. Deze werkgroep onderzoekt onder begeleiding van pensioenadviseur Focus Orange de mogelijke toekomstscenario's van ons pensioenfonds.

De werkgroep heeft begin mei 2018 haar eerste bevindingen met het pensioenfondsbestuur gedeeld. De eerste conclusies zijn dat het pensioenfonds zeker zelfstandig verder kan, maar dat ook een aantal alternatieve uitvoeringsvormen verder onderzocht zou moeten worden.

Het voortzetten van SPG in de toekomst is een reële optie, maar in dat geval zullen we wel een aantal aanpassingen in de opzet van ons pensioenfonds moeten doorvoeren. De werkgroep denkt dan bijvoorbeeld aan het meer en vaker uitbesteden van bepaalde taken aan professionele partijen. De werkgroep gaat de komende tijd in kaart brengen op welke onderdelen ons pensioenfonds kwetsbaar is en hoe deze kwetsbaarheden naar de toekomst toe wellicht zijn op te lossen. De bevindingen zullen worden besproken met de werkgever.

Levensverwachting

De AOW-leeftijd gaat in 2023 niet verder omhoog. Dit is het gevolg van een raming van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van de levensverwachting van 65-plussers, waarop de AOW-leeftijd wordt gebaseerd. Het CBS voorziet dat 65-plussers in 2023 een kwartaal korter leven dan het bureau eerder voorzag. De AOW-leeftijd blijft dan, net zoals het jaar ervoor, 67 jaar en drie maanden.

Schema AOW-leeftijd 2018-2023

- AOW-leeftijd in 2018: 66 jaar
- AOW-leeftijd in 2019: 66 jaar 4 maanden
- AOW-leeftijd in 2020: 66 jaar 8 maanden
- AOW-leeftijd in 2021: 67 jaar
- AOW-leeftijd in 2022: 67 jaar 3 maanden
- AOW-leeftijd in 2023: 67 jaar 3 maanden

Op www.svb.nl kun je - met een daarvoor bedoelde tool - alvast kijken wat jouw AOW-leeftijd naar verwachting zal zijn. Sweco heeft in de cao opgenomen dat werknemers op de AOW-gerechtigde leeftijd met ontslag gaan. De pensioenregeling biedt de mogelijkheid om het pensioen gelijk met de AOW in te laten gaan.

De werkgroep ziet ook een aantal alternatieve uitvoeringsvormen in de markt die voor SPG en haar deelnemers wellicht tot een verbetering kunnen leiden. Ook hier zal de werkgroep de komende periode verder onderzoek naar doen.

De werkgroep gaat de komende tijd dus aan de slag met haar verdiepende onderzoek naar een aantal varianten of alternatieven.

We kunnen op dit moment nog geen voorspelling doen waar dit op uit zal komen en hoe de toekomst van SPG eruit zal zien.

Wel kun je erop vertrouwen dat de belangen van onze deelnemers boven alles gaan.

We zullen je verder natuurlijk op de hoogte blijven houden van relevante ontwikkelingen en besluiten omtrent de toekomst van ons pensioenfonds.

Verkort jaarverslag 2017

Op 7 juni 2018 is het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds Grontmij door het bestuur vastgesteld. In deze krant vind je een samenvatting van de belangrijkste cijfers en feiten uit het jaarverslag 2017.

Je kunt het volledige jaarverslag downloaden van onze website www.pensioenfonds.grontmij.nl.

Kerncijfers

Bedragen in duizenden euro's

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal verzekerden en pensioengerechtigden						
Deelnemers	1.495	1.553	1.715	1.865	1.960	2.128
Pensioengerechtigden	1.609	1.538	1.473	1.453	1.420	1.371
Gewezen deelnemers met premievrije rechten	3.454	3.328	3.091	2.920	2.845	2.774
Totaal	6.558	6.419	6.279	6.238	6.225	6.273
% deelnemers	23%	24%	27%	30%	31%	34%
Financiële gegevens						
Vermogen (Technische voorzieningen en Reserves)	1.001.129	980.946	930.394	928.146	766.915	782.686
Technische voorzieningen voor risico fonds	926.421	956.282	884.617	839.200	698.494	728.978
Reserves	74.708	24.664	45.777	88.946	68.421	53.708
Gewogen gemiddelde rekenrente	1,48%	1,31%	1,68%	1,87%	2,75%	2,44%
Premie-inkomsten	15.560	16.294	17.709	18.118	19.037	20.560
Gedempte kostendekkende premie (12-maandsgemiddelde)	15.202	16.007	16.176			
Uitkeringen	24.084	23.009	22.371	22.740	22.567	21.470
Directe beleggingsopbrengsten voor risico fonds ¹	2.384	1.860	2.742	-1.890	9.696	4.854
Indirecte beleggingsopbrengsten voor risico fonds ²	28.419	55.493	1.189	159.646	-17.656	80.330
Totale beleggingsopbrengsten voor risico fonds	30.803	57.353	3.931	157.756	-7.960	85.184
Kostenratio's						
Kosten per deelnemer (in euro's) ³	481	458	514	521	387	390
Vermogensbeheer ⁴	0,34%	0,33%	0,33%	0,31%	0,34%	0,36%
Transactiekosten ^{4,5}	0,04%	0,05%	0,06%	0,06%	0,09%	0,10%
Rendement						
Totaal rendement op beleggingen	3,5%	6,6%	0,6%	21,1%	-0,8%	12,7%
Dekkingsgraad						
Actuele dekkingsgraad	108,1%	102,6%	105,2%	110,6%	109,8%	107,4%
Vereiste dekkingsgraad	112,2%	111,9%	112,8%	111,1%	111,7%	111,2%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%
Beleidsdekkingsgraad ⁶	106,5%	100,3%	106,7%	110,8%	-	-
Reële dekkingsgraad	86,2%	82,3%	86,8%			

¹ Directe beleggingsopbrengsten: dividend en rente (incl. derivaten) en kosten vermogensbeheer

² Indirecte beleggingsopbrengsten: verkoopresultaat en herwaardering

³ Deelnemers zijn actieven en pensioengerechtigden

⁴ % van gemiddeld belegd vermogen

⁵ Transactiekosten 2014 herrekend na aanpassing schattingswijze

⁶ Gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden

Beleggingen 2017

Beleggingsportefeuille

Bijna alle beleggingen zijn ondergebracht in niet-beursgenoteerde fondsen waarin alleen institutionele beleggers kunnen toetreden. Er is gekozen voor een beleggingsportefeuille met spreiding over de beleggingscategorieën vastrentende waarden,

aandelen en vastgoed. Binnen deze categorieën vindt spreiding plaats over sectoren en regio's. Op deze wijze wordt het risico gespreid om een optimaal rendement te halen. In het beleid houden we rekening met goede en minder goede jaren. Het belegd vermogen is in 2017 toegenomen met € 3 miljoen. De totale waarde van de beleggingen was eind 2017 circa € 1.089 miljoen.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen.

	2017	2016
Vermogen*	€ 1.001,1	€ 980,9
Verplichtingen*	€ 926,4	€ 956,3
Dekkingsgraad	108,1%	102,6%
Rekenrente	1,48%	1,31%

* miljoen

Verkort jaarverslag 2017

De samenstelling van de portefeuille was ultimo boekjaar als volgt:

	2017	2016
1. Vastrentende waarden en derivaten	69,8%	71,4%
2. Aandelen	22,9%	23,4%
3. Vastgoed	7,3%	5,2%

De renteafdekking is eind 2017 ongeveer 50%.

Het belegd vermogen was ultimo 2017 als volgt verdeeld over de volgende beleggingscategorieën:

	2017
Vastrentende waarden (BlackRock)	€ 760 miljoen
Aandelen (BlackRock)	€ 250 miljoen
Vastgoed (eigen beheer)	€ 79 miljoen

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Maatschappelijk verantwoord beleggen is het beleggen op grond van financiële, sociale, governance en milieuoverwegingen. In verkorte vorm wordt wel gesproken over ESG-onderwerpen: Environmental, Social en Governance onderwerpen. Het bestuur heeft het standpunt ingenomen om de algemeen aanvaarde principes, zoals vastgelegd in de UN Global Compact Principles, na te leven. In 2017 heeft SPG daarom de intentieverklaring IMVO-afspraken pensioenfondsen ondertekend. IMVO staat voor: Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. De ondertekenaars van deze verklaring werken samen aan het formuleren van een beleid over en uitvoering van het geformuleerde beleid met betrekking tot verantwoord beleggen.

Zo zet de beleggingsadviescommissie zich in om vermogensbeheerders ertoe aan te zetten om ESG-producten aan te bieden. Vervolgens zal het bestuur bepalen of zij in deze producten wil beleggen. Het toepassen van ESG-criteria mag volgens het bestuur niet onverantwoord ten koste gaan van het rendement.

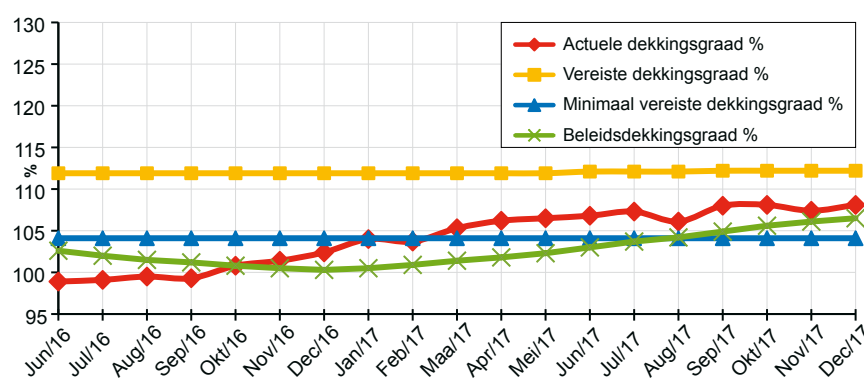
Het fonds wil dus zoveel mogelijk beleggen in ESG-fondsen. In 2017 is het Pacific ex Japan Equity Index ESG Screened fund B geselecteerd. Dit fonds sluit bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens of die niet voldoen aan UN Global Compact principes. Ook wordt een aantal bedrijven uit de sector Coal Mining uitgesloten. Daarnaast is in 2017 ook het Europe ex-UK fund omgezet naar de ESG Screened variant.

Rendement

In 2017 bedroeg het totale rendement op de beleggingen van het fonds 3,5% (2016: 6,6%). De resultaten over de afgelopen vijf jaar zijn als volgt:

Jaar	Totaal Vermogen	Vastrentende waarden en derivaten	Aandelen	Vastgoed	Commodities
2017	3,5%	-/- 2,2%	15,9%	11,5%	-
2016	6,6%	6,5%	6,2%	7,5%	-
2015	0,6%	-/- 2,3%	8,2%	6,3%	-/- 3,6%
2014	21,1%	31,1%	9,7%	-/- 1,3%	-/- 16,0%
2013	-/- 0,8%	-/- 5,8%	12,8%	-/- 1,5%	-/- 10,3%

Ontwikkeling dekkingsgraad

Verwachtingen 2018

De verwachting is dat de positieve ontwikkelingen op de wereldwijde financiële markten zich in 2018 zullen voortzetten, al is de verwachting dat rendementen minder hoog zullen zijn dan in 2017.

Herstelplan

SPG publiceert maandelijks de beleidsdekkingsgraad. Dit is de gemiddelde actuele dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden. Door het middelen van de actuele dekkingsgraad zijn de schommelingen in de dekkingsgraad minder groot. De beleidsdekkingsgraad ultimo 2017 is dus het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de periode januari t/m

december 2017. Voor SPG bedraagt de beleidsdekkingsgraad ultimo 2017 106,5% (2016: 100,3%).

Als een fonds niet voldoende buffers heeft, moet er een herstelplan ingediend worden bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). SPG heeft een beleidsdekkingsgraad van 106,5%, terwijl 112,2% benodigd is. Er is dus nog een tekort. Dit tekort moet binnen 10 jaar zijn opgeheven. Een herstelplan laat zien welke maatregelen een fonds neemt om dit te bereiken. Er zijn geen noodmaatregelen nodig. SPG kan herstellen door goede beleggingsrendementen. De beleidsdekkingsgraad wordt maandelijks op de website gepubliceerd.

Digitaal archief

Al langere tijd bestaat de wens om het archief te digitaliseren. Het gaat daarbij om de deelnemersdossiers die op de locatie van het pensioenbureau in De Bilt zijn opgeslagen o.a. in de zgn. paternosterkast. Door digitalise-

ring van het archief is de toegangsbeveiliging beter georganiseerd en zijn dossiers tevens beschermd tegen brand- en waterschade. Daarnaast zijn digitale dossiers op afstand toegankelijk voor geautoriseerde medewerkers. Er is gekozen voor Expansion als leverancier van de software.

Op korte termijn gaat er gestart worden met het scannen van alle dossiers. Het gaat om vele meters dossier, die zorgvuldig gedigitaliseerd gaan worden. Zelfs de kleine gele Post-it briefjes gaan de scanner in. Onlangs zijn de medewerkers van het pensioenbureau een kijkje gaan nemen bij het bedrijf dat dit project voor ons gaat doen. Dat is Karmac in Lelystad. We hebben met eigen ogen kunnen waarnemen dat daar vertrouwelijk met de dossiers wordt omgegaan.

Communicatie

Het ministerie van SZW wil dat deelnemers op het UPO en op mijnpensioenoverzicht.nl inzicht gaan krijgen in hun toekomstig pensioenresultaat als het mee- of tegenvalt met de economische ontwikkelingen. Op het UPO worden dan drie scenario's weergegeven:

- een uitkomst op basis van een verwacht scenario
- een uitkomst op basis van een goed economisch scenario
- een uitkomst op basis van een slecht economisch scenario

Dit wordt berekend volgens een uniforme rekenmethodiek. In de scenario's wordt ook de toekomstige koopkracht inzichtelijk gemaakt.

De pensioensector reageert nog niet heel positief op de plannen en vindt deze onduidelijk en verwarrend. In de plannen van het ministerie wordt namelijk het te bereiken pensioen losgelaten.

De pensioensector vindt het van groot belang om het te bereiken pensioen te handhaven.

Nieuw pensioencontract in de maak

Het kabinet Rutte-III heeft in het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" aangegeven samen met de sociale partners verder te willen werken aan een nieuw pensioenstelsel. Voor de toekomst is een stelsel nodig dat beter aansluit bij de veranderende arbeidsmarkt en de persoonlijke behoeften van deelnemers en gepensioneerden. Het kabinet wil de volgende elementen in stand houden:

- collectieve uitvoering die zorgt voor lage kosten en
- risicodeling die ervoor zorgt dat pensioenen levenslang kunnen worden uitgekeerd en
- verplichtstelling die ervoor zorgt dat een groot aantal werknemers aanvullend pensioen opbouwt.

Volgens één van de voorstellen krijgt iedere deelnemer een persoonlijk pensioenvermogen in de opbouwfase van het pensioen. Het wordt daarbij ook mogelijk gemaakt om de al opgebouwde aanspraken collectief om te zetten in persoonlijk pensioenvermogen.

Het huidige pensioenstelsel blijft daarnaast ook nog voortbestaan.

Alle betrokken partijen zijn het er inmiddels over eens dat de doorsneesystematiek moet worden afgeschaft. Alle deelnemers betalen in het nieuwe stelsel een leeftijdsonafhankelijke premie maar de opbouw per leeftijd is verschillend. Met dezelfde premie bouwen jongeren meer pensioen op dan de ouderen.

Het fonds volgt de ontwikkelingen.

Nieuwe regels over privacy

Vanaf 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De verordening heeft als doel de privacyrechten van personen te verbeteren en brengt verantwoordelijkheden met zich mee voor organisaties die persoonsgegevens verwerken. Deze verordening geldt dus ook voor pensioenfondsen.

In een privacyverklaring, die op de website kan worden geraadpleegd, geeft SPG aan welke persoonsgegevens worden verzameld en waarvoor die worden bewaard. SPG mag alleen persoonsgegevens vastleggen die nodig zijn voor het correct uitvoeren van pensioenregeling. Het gaat om persoonlijke gegevens, bijvoorbeeld waar je woont en of je samenwoont, hoeveel salaris je krijgt en wat je bankrekeningnummer is. Deze gegevens verzamelen, bewaren en gebruiken (in één woord: verwerken) we. Het is belangrijk dat deze gegevens bij ons veilig zijn en dat wij zorgvuldig en vertrouwelijk met deze gegevens omgaan.

Daarom hebben we afspraken gemaakt over hoe we deze gegevens verwerken. Jij als deelnemer of pensioengerechtigde moet de gegevens kunnen laten aanpassen als ze niet correct zijn. De gegevens bewaren we niet langer dan strikt noodzakelijk. We zorgen ervoor dat alle partijen waar we mee samenwerken zich ook houden aan de nieuwe wetgeving. Zo krijgen onbevoegden geen toegang tot jouw gegevens en

worden deze beschermd tegen verlies of vernietiging.

Gevolgen van nieuwe regels voor deze pensioenkrant

Andere jaren was het gebruikelijk om in de pensioenkrant te vermelden wie van onze collega's het afgelopen jaar zijn gepensioneerd en wie van onze (oud-)collega's het afgelopen jaar zijn overleden. Hoewel het bestuur zich realiseert dat deze informatie in de pensioenkrant goed werd gelezen en werd gewaardeerd, is vanuit privacy-overwegingen nu besloten de namen van de (oud-)collega's die met pensioen zijn gegaan niet meer te vermelden. Overledenen worden nog wel vermeld.

Verslag Visitatiecommissie in 2018

De Visitatiecommissie houdt toezicht op de uitvoering van het beleid van ons fonds, de algemene gang van zaken, risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

De Visitatiecommissie is evenals vorig jaar van oordeel dat het beleid van het bestuur adequaat, evenwichtig en op een voldoende zorgvuldige manier tot stand is gekomen en is uitgevoerd. De bestaande

governancestructuur en de toereikende geschiktheid van de fondsorganen leveren daarvoor een goede basis. Het bestuur anticipeert op afdoende wijze op de externe ontwikkelingen. Het bestuur is in control met betrekking tot de risicobeheersing en de uitbestede activiteiten.

De Visitatiecommissie heeft bij de visitatie in 2018 geen majeure bevindingen vastgesteld.

Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft als hoofdtaken advisering van het bestuur over in het reglement Verantwoordingsorgaan vastgelegde thema's en het jaarlijks een oordeel uitspreken over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst.

We hebben ons verslag over 2017 opgesteld op basis van de jaarstukken van het bestuur, het certificeringsrapport c.q. actuariel rapport van Willis Towers Watson, het rapport van de Visitatiecommissie, de accountantscontrole en de bespreking daarvan met actuaris, de accountant en bestuur op 17 mei 2018.

Het VO heeft in 2017 drie keer apart vergaderd en drie keer samen met het bestuur. We hebben drie adviezen uitgebracht met betrekking tot; Visitatiecommissie, communicatieplan 2018, samenstelling premie en premiecomponenten.

Pensioenfondsbestuur

Het VO constateert dat het bestuur in 2017 een actief beleid heeft gevoerd. Het bestuur anticipeert en reageert accuraat op de ontwikkelingen in de markt en heeft inzicht gegeven in de mogelijkheden van de nieuwe ontwikkelingen.

Premiebeleid

Het premiebeleid is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. In 2017 heeft er geen indexatie plaats gevonden doordat de dekkinggraad niet binnen de bandbreedte lag die indexatie mogelijk maakte.

Financiële en actuariële aspecten waaronder beleggingen

De financiële positie van het SPG is per ultimo 2017 t.o.v. 2018 verbeterd, hoofdzakelijk als gevolg van de renteontwikkeling en het beleggingsresultaat. De actuele dekkinggraad is in 2017 toegenomen van 102,6% naar 108,1%. De beleidsdekkinggraad is per 31 december 2017 106,5%. De

dekkinggraad is daarmee lager dan de vereiste dekkinggraad, maar hoger dan de minimaal vereiste dekkinggraad. In 2017 heeft SPG opnieuw een herstelplan ingediend bij de DNB waarin is aangegeven hoe het dekkingstekort kan worden ingelopen. De DNB heeft dit plan geaccepteerd.

Hoewel in de pensioenregeling de ambitie is opgenomen jaarlijks te komen tot een opbouw van maximaal 1,875% ouderdomspensioen, is vastgesteld dat de afgesproken CDC-premie onvoldoende is om deze opbouw te realiseren. De opbouw in 2017 bedroeg 1,22% in de basisregeling en 1,07% in de excedentregeling. De in 2018 te realiseren opbouw zal stijgen naar 1,4% en 1,21%.

Jaarverslag

Het jaarverslag geeft een duidelijk beeld van de financiële positie van het pensioenfonds en het gevoerde beleid en is een gedegen en voor het VO goed leesbaar document.

Verschuiving pensioengerechtigde leeftijd

Actueel is verder de verschuiving van de pensioengerechtigde leeftijd van 67 naar 68 jaar. Het VO volgt nauwlettend de communicatie die daarover zal plaatsvinden in 2018.

Oordeel over de bevindingen van de Visitatiecommissie

De bevindingen van de Visitatiecommissie ondersteunen het oordeel van het VO.

Tot slot

Het VO is van oordeel dat het bestuur van SPG zich in 2017 in het belang van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden adequaat heeft ingezet om te proberen de ambities waar te maken. De belangen van de doelgroepen zijn daarbij evenwichtig afgewogen. Het VO spreekt haar waardering hiervoor uit. Het jaarverslag van 2017 laat een stijgende lijn zien ten aanzien van de financiële positie van het

fonds, hoewel de financiële positie een punt van aandacht blijft. Ook spreekt het VO haar waardering uit voor al het werk dat de medewerkers van het pensioenbureau in 2017 hebben verzet.

Reactie van het bestuur op het verslag van de Visitatiecommissie en het verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur bedankt VC Holland opnieuw voor de prettige samenwerking en zal aan de slag gaan met de gegeven aanbevelingen.

Ook bedankt het bestuur het Verantwoordingsorgaan voor de plezierige samenwerking, de gegeven adviezen en het oordeel over het door het bestuur gevoerde beleid. De periodieke gesprekken met het Verantwoordingsorgaan worden zeer gewaardeerd en als heel constructief ervaren.

Personalia

Samenstelling bestuur op 31 mei 2018

Bestuursleden namens de aangesloten ondernemingen:

Dhr. dr. P.C. (Paul) van Aalst	Lid
Dhr. H.W. (Wim) Groenevelt	Lid
Dhr. mr. H. (Dik) Doornbosch	Lid

Bestuursleden namens de deelnemers:

Dhr. ir. K.J. (Karst Jan) van Esch	Plv. Voorzitter
Dhr. drs. M.A.H. (Marius) Schoppink	Voorzitter
Mevr. ir. M.J. (Miriam) van Dullemen*	Lid

*na toetsing door DNB

Bestuurslid namens de pensioengerechtigden:

Dhr. ir. J.J. (Hans) Betzema	Plv. Secretaris
Dhr. M. (Martin) van der Spek QC	Secretaris

Samenstelling Verantwoordingsorgaan op 31 mei 2018

Leden namens de aangesloten ondernemingen:

Dhr. J.P. (Jan) Bosman	Voorzitter
Dhr. drs. M.P. (Marc) Laeven	Lid

Leden namens de deelnemers:

Mevr. mr. E.E.C.M. (Emma) Strang	Secretaris
Dhr. ir. B. (Bas) van der Bijl	Lid
Dhr. ir. drs. D.M. (Daniël) Vos	Plv. Voorzitter

Leden namens de pensioengerechtigden:

Dhr. ir. H.J.W. (Herman) Postma MBA	Lid
Dhr. ir. H. (Henk) van Diggelen	Plv. Secretaris

Samenstelling Pensioenbureau

Dhr. mr. ing. W.J.M. (Wim) Berndsen
directeur

Mevr. G.A. (Trude) Hardeman

financieel administratief medewerker

Mevr. A.A.M. (Brigit) Krooder-de Groot

secretarieel administratief medewerker

Mevr. mr. M.J. (Marjolein) van Kroonenburg-Bakker
senior adviseur

Dhr. J. (Jelte) Kuiper

controller

Mevr. H. (Ellen) Tiesman-Parastatidis

secretarieel administratief medewerker

In 2017 zijn de volgende personen overleden

Actief	Leeftijd
Dijkstra-Vermeij, A.	55
Lemmen, G.B.	53
Paarhuis, H.J.	56
Westra-Tijdeman, J.A.	57

Gepensioneerden	Leeftijd
Barneveld-van Dam, G.J. van	79
Boogaard, M.	82
Bors, J.C. van den	90
Coopmans, J.J.W.	83
Dietrich, J.	90
Dogger, P.	76
Dort, J.A. van	87
Euving, J.	91
Everdingen, A.J. van	73
Haak, P.G.	82
Hoek, G. van den	88
Homan, J.	94

Hornikx, A.J.J.M.	93
Klein Brinke, D.H.	73
Korevaar, G.	73
Maasland, D.	85
Moen, T.J.	80
Munk, P.H. de	77
Palm, H. van der	78
Rhijn, F. van	90
Teurlings-de Vet, P.M.C.	88
Tuinen-Dieteren, E. van	83
Vor, D. de	87
Vries, S. de	79
Vrij, J.P. de	73
Weerd, J. de	71
Zandijk, I.P.	69

Nabestaanden	Leeftijd
Blaauw-van Poelgeest, A. de	85
Bokhorst-Villierius, M.	101

Boon-van Es, J.	85
Dietrich-van Hellemond, A.	89
Dijk-Feiken, H. van	95
Dijkstra, C.F.M.	65
Gelder-Mijdam, E. van	102
Horsthuis-Wanstrath, J.M.	94
Hupe-van Noort, A.	88
Laar-Petrowa, C. van de	93
Plas-Frikee, G.	96
Prakken-van de Boer, G.	92
Smaling, H.F.	88
Ton-Bastiaanse, M.	80

Premievrije polis	Leeftijd
Hodzig, M.	52
Oorschot, D.M. van	54
Schiffelers, H.J.J.	46
Wiel, M.A.M. van de	59

Colofon

Digitaal jaarverslag

Dit jaarverslag is digitaal beschikbaar op de website van Stichting Pensioenfonds Grontmij. Je kunt het downloaden via www.pensioenfonds.grontmij.nl. Wil je een digitale versie via mail toegestuurd krijgen, stuur dan een e-mail naar pensioenfonds@sweco.nl.

Redactie

Stichting
Pensioenfonds
Grontmij

Telefoon

088 811 5851

Bezoekadres

De Holle Bilt 22
3732 HM De Bilt

Postadres

Postbus 203
3730 AE De Bilt

